

Demensstrategi

Odder Kommune

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Forebyggelse	4
Fællesskab og trivsel	6
Fysiske rammer	8
Faglig kvalitet	10
Fra strategi til handling	12
Om demens	12
Visuelt overblik over strategien	13

Med demensstrategien
vil vi støtte op om et
godt liv med demens

Indledning

Når demens bliver en del af hverdagen, opstår der ofte spørgsmål og problemstillinger. For at styrke værdighed, trykthed, indflydelse på eget liv samt respekt for forskellighed og det levede liv er det vigtigt at prioritere indsatsen for et demensvenligt samfund.

Med demensstrategien vil vi støtte op om et godt liv med demens. Vi vil støtte op om den, der har demensdiagnosen, og vi vil støtte op om familien. Vi vil understøtte muligheden for at leve et aktivt og selvstændigt liv, uanset i hvilket stadie demenssygdommen befinder sig, og støtte op om lighed i sundhed for borgere med demens.

Demensstrategien sætter en fælles retning for arbejdet med demens i Odder Kommune på tværs af fagområder. Med en fælles retning kan vi bedst muligt imødegå et stigende antal borgere med demenssygdomme og sammen levere indsatser med høj kvalitet, der bygger på viden og evidens.

Demensstrategien udlægger fire spor:

- Forebyggelse
- Fællesskab og trivsel
- Fysiske rammer
- Faglig kvalitet.

Strategiens målgruppe er borgere med demens, deres familier og øvrige pårørende. Samtidig rækker strategien ud til alle borgere i Odder Kommune, når der sættes fokus på forebyggelse af demens og civilsamfundets rolle i at understøtte det gode liv på trods af demens.

Odder Kommune har siden 2018 kunne betegne sig som en demensvenlig kommune, og demensvenligheden udvikles

løbende i overensstemmelse med ny viden, erfaringer og muligheder. Demensstrategien skal fortsætte denne udvikling.

Demensstrategien bidrager til at realisere Kommunalbestyrelsens overordnede vision om at skabe rammerne for det gode liv og målet om at skabe rammer for velfærd og trivsel, hvor alle kan udvikle sig gennem hele livet.

Demensstrategien bygger videre på erfaringer og resultater af kommunens tidligere demensstrategier og knytter an til kommunens Værdighedspolitik, Sundhedsstrategi samt Strategier & Mål for Sundhed & Omsorg.

Strategien trækker på anbefalinger fra nationale og regionale planer og retningslinjer, herunder National Demenshandlingsplan 2025 og Sundhedsaftalen mellem Odder Kommune og Region Midtjylland.

Odder Kommune ønsker at demensstrategien bliver til stor glæde og gavn, og at strategiens realisering sker med stor inddragelse af den enkelte borger og dennes pårørende og i tæt samarbejde med frivillige, foreninger og samarbejdspartnere.

Forebyggelse

Forebyggelse kan mindske risikoen for at udvikle demens. Forebyggelse kan forsinke debuttidspunktet for demens og vi kan forebygge udvikling af symptomer, når en borger har fået en demensdiagnose.

Derfor vil vi prioritere sundhedsfremme og forebyggelse både før og efter en demensdiagnose med henblik på, at borgere med demens kan mestre eget liv bedst muligt og længst muligt.

Vi understøtter
mestring af
eget liv

Vi vil arbejde med:

Oplysning om demens

- Vi udbreder viden om, hvad man selv kan gøre for at forebygge demens ved at have fokus på hjernesundhed.
- Vi hjælper med at nedbryde tabu om demens.

Tidlig opsporing af demens

- Vi udbreder kendskab til symptomer på demens, så medarbejdere, familie-medlemmer, andre pårørende og lokalsamfundet ved, hvad de skal reagere på.
- Vi gør det nemt at finde hen til hjælp ved tidlige tegn på demens.
- Vi understøtter et tæt samarbejde mellem almen praksis, sygehuse og de kommunale indsatser, så borgere med demenssymptomer opspores tidligt og får den rette støtte.

Tidlig indsats til borgere med demens

- Vi iværksætter en tidlig indsats, der bevarer det fysiske, kognitive og sociale funktionsniveau bedst muligt gennem hele demensforløbet.
- Vi arbejder for en tidlig kontakt til borgere med demens og deres pårørende og opbygger gode relationer, der er til gavn gennem hele forløbet.

Sundhedsfremme

- Vi arbejder for lighed i sundhed ved at have en særlig opmærksomhed på borgere med demens, da en kognitiv funktionsnedsættelse kan gøre det svært selv at varetage egen sundhed både fysisk, mentalt og socialt.
- Vi nedbringer brug af antipsykotisk medicin.
- Vi understøtter, at der er træningstilbud til alle uanset stadie af demenssygdom.

Fællesskab og trivsel

Vi støtter op om at livet leves, imens man har demens.

Forudsigelighed, kontinuitet og sammenhæng er særlig vigtig for borgere med demens for at skabe tryghed, tillid og dermed overskud.

Oplevelsen af at være en del af et fællesskab er vigtig for os alle, men det kan være svært at bevare, hvis man får en demenssygdom eller hvis et nærtstående familiemedlem får en demenssygdom. Risikoen for ensomhed stiger.

Derfor vil vi fremme både fysisk, mental og social trivsel.

Vi fremmer
både fysisk,
mental og
social trivsel.

Vi vil arbejde med:

Selvbestemmelse og meningskabelse

- Vi skaber mening for den enkelte ved at lytte og spørge ind, så borgeren oplever sig set, hørt og mødt. Med viden om de personlige interesser og præferencer farver vi indsatserne, så det skaber mening for den enkelte.
- Vi støtter borgere med demens og deres familier til at tage stilling til juridiske forhold, så der handles rettidigt, hvis borgeren med demens mister evnen til at varetage egne forhold f.eks. i forhold til fremtidsfuldmagter med blik for betydningen af selvbestemmelse og fremtidige behov for omsorg.

Tillid og tryghed

- Vi arbejder med gode overgange for at skabe forudsigelighed, kontinuitet og sammenhæng. Det kan være overgange mellem indsatser og træningstilbud, som ændres i takt med forandringer i sygdomsforløb, eller overgangen mellem egen bolig og plejebolig.
- Vi danner en rød tråd gennem forløbet for borgeren med demens og familien med løbende kontakt og koordination.

Fællesskaber for borgere med demens og deres familie

- Vi understøtter, at borgere med demens og deres familie bevarer deres nuværende fællesskaber og samtidig tilbyder hjælp til at komme ind i nye fællesskaber, når de eksisterende ikke længere er tilstrækkelige. Det gør vi bl.a. gennem forskellige kurser, tilbud om aflastning og aktiviteter på forskellige stadier af demenssygdommen.

Samarbejde med frivillige og andre aktører

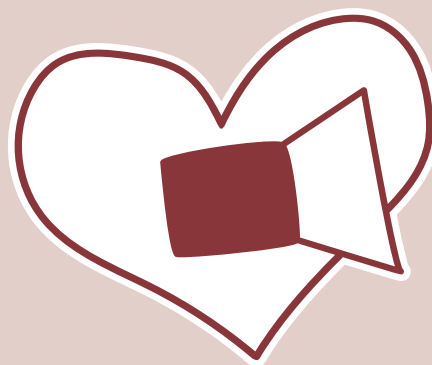
- Vi udvikler indsatser, hvor kommune, patientforeninger og frivillige er sammen om at tilbyde indsatser til borgere med demens og deres pårørende, herunder også udbrede pier-to-pier grundtanken, hvor pårørende støtter pårørende.
- Vi samarbejder bredt med praktiserende læger, patientforeninger og nationale og regionale samarbejdspartnere for at understøtte borgerens oplevelse af sammenhæng og for at udbyde så bred en vifte af muligheder, som muligt.

Fysiske rammer

Omgivelserne har stor betydning for trivsel og livskvalitet hos borgere med demens, da mange kan få svært ved at orientere sig. Det gælder både de nære, hjemlige rammer og de ydre, fysiske omgivelser.

Vi vil derfor understøtte trygge og sikre fysiske rammer, der samtidig giver mulighed for inspiration og tilpas stimuli.

Vi prioriterer
fysiske rammer,
der inspirerer og
giver tilpas stimuli

Vi vil arbejde med:

Demensindrettede boliger og udearealer

- Vi hjælper med gode råd til indretning af egen bolig, når demens giver udfordringer i hverdagen.
- Vi forbedrer indretning af plejeboliger og de omkringliggende udearealer med henblik på at skabe både sikkerhed, hjemlighed og inspiration.

Tilgængeligt og inkluderende lokalsamfund

- Vi udbreder forståelse af demenssymbolet og hvordan vi som medborgere kan give en hjælpende hånd til borgere med demens.
- Vi undersøger og om muligt aktiverer potentialer for at gøre relevante dele af lokalsamfundet mere demensvenligt i samarbejde med foreninger og andre aktører, så det er muligt for borgere med demens at navigere i sin egen hverdag, så længe som muligt.
- Vi afsøger muligheder for at styrke demensvenlig transport for at borgere med demens fortsat kan transportere sig selv til aktiviteter uden for hjemmet og dermed bibeholde netværk og fritidsaktiviteter.

Faglig kvalitet

Forudsætningen for kvalitet og at de øvrige spor lykkes er kompetente medarbejdere.

Vores tilgang er personcentreret omsorg. Det er vigtigt at kende borgeren, vedkommendes interesser og relationer for at skabe mening i det videre forløb, da det er individuelt, hvad der er livskvalitet og hvad den enkelte har brug for.

Derfor vil vi fortsat have fokus på kompetenceudvikling, koordination og at omsætte viden til værdi i hverdagen.

Vi omsætter
viden til værdi
i hverdagen

Vi vil arbejde med:

Metoder og systematik

- Vi udbreder brugen og systematikken af vores faglige redskaber herunder borgergennemgang som fx beboerkonferencer for at skabe sammenhæng og omsætte viden til praksis.

Faglig viden om demens

- Vi anvender praksislæring i hverdagen, så læring tæt på borgeren kan omsættes til øget trivsel både hos borger og medarbejder. Marte Meo metoden skal være en af grundstenene til at analysere samspil.
- Vi sætter fokus på videndeling og den rette støtte til både ledere og medarbejdere, når kompleksiteten er høj.
- Vi styrker introduktionen til nye medarbejdere med viden om demens bl.a. gennem e-learning- og webkurser.
- Vi udbreder viden om demens til besøgende og personalegrupper, som har deres daglige gang med borgere med demens (fx køkkenpersonale) for at skabe bedre forståelse for og håndtering af borgere med demens.

Sammenhæng og bedst brug af kompetencer

- Vi uddyber det tværfaglige samarbejde og interne arbejdsgange for at udnytte kompetencer og ressourcer bedst muligt og styrke sammenhæng.
- Vi anvender velfærdsteknologi, der hvor det giver mening, med det formål at styrke borgerens selvbestemmelse, frihed og give den mindst muligt indgribende indsats samtidig med, at vi bruger vores ressourcer bedst muligt.

Fra strategi til handling

Demensstrategien er dynamisk og indsatsen vil løbende udvikles i takt med nye behov, viden og erfaringer. Styregruppen har ansvar for at demensindsatserne udvikles i overensstemmelse med nationale og regionale mål og retningslinjer ligesom de løbende tilpasses borgergrundlaget i kommunen og de mulige økonomiske rammer.

Styregruppen for demensområdet har ansvaret for at strategien omsættes til handlinger. I styregruppen er plejecentre, træningsområdet og demensteamet repræsenteret.

Når strategien omsættes til handlinger vil det ske med inddragelse af og i tæt samarbejde med familier, frivillige, foreninger og øvrige samarbejdspartnere.

Om demens

Demens er tegn på sygdom i hjernen og viser sig ved svækkede kognitive funktioner. Demens dækker over en række forskellige sygdomme. Den hyppigste årsag til demens er Alzheimers sygdom, men der er over 200 forskellige sygdomme, som kan medføre demens. Risikoen for demens stiger med alderen, men demens skyldes altid sygdom.

I Danmark får et stigende antal borgere demens som følge af den voksende ældrebefolkning i Danmark. På landsplan er der ca. 8.000 nye registrerede tilfælde af demens om året blandt borgere på 65 år og derover. Nationalt Videnscenter for Demens anslår, at cirka 87.000 borgere på 65 år eller derover lever med demens i Danmark, mens kun ca. 39.000 er diagnosticeret.

Nationalt Videnscenter for Demens vurderer, at 7,4% af borgere på 65 år og derover i Odder Kommune lever med en demenssygdom. Det svarer i 2022 til 380 borgere. Vurderingen er baseret på befolkningstal og estimater fra europæiske befolkningsundersøgelser.

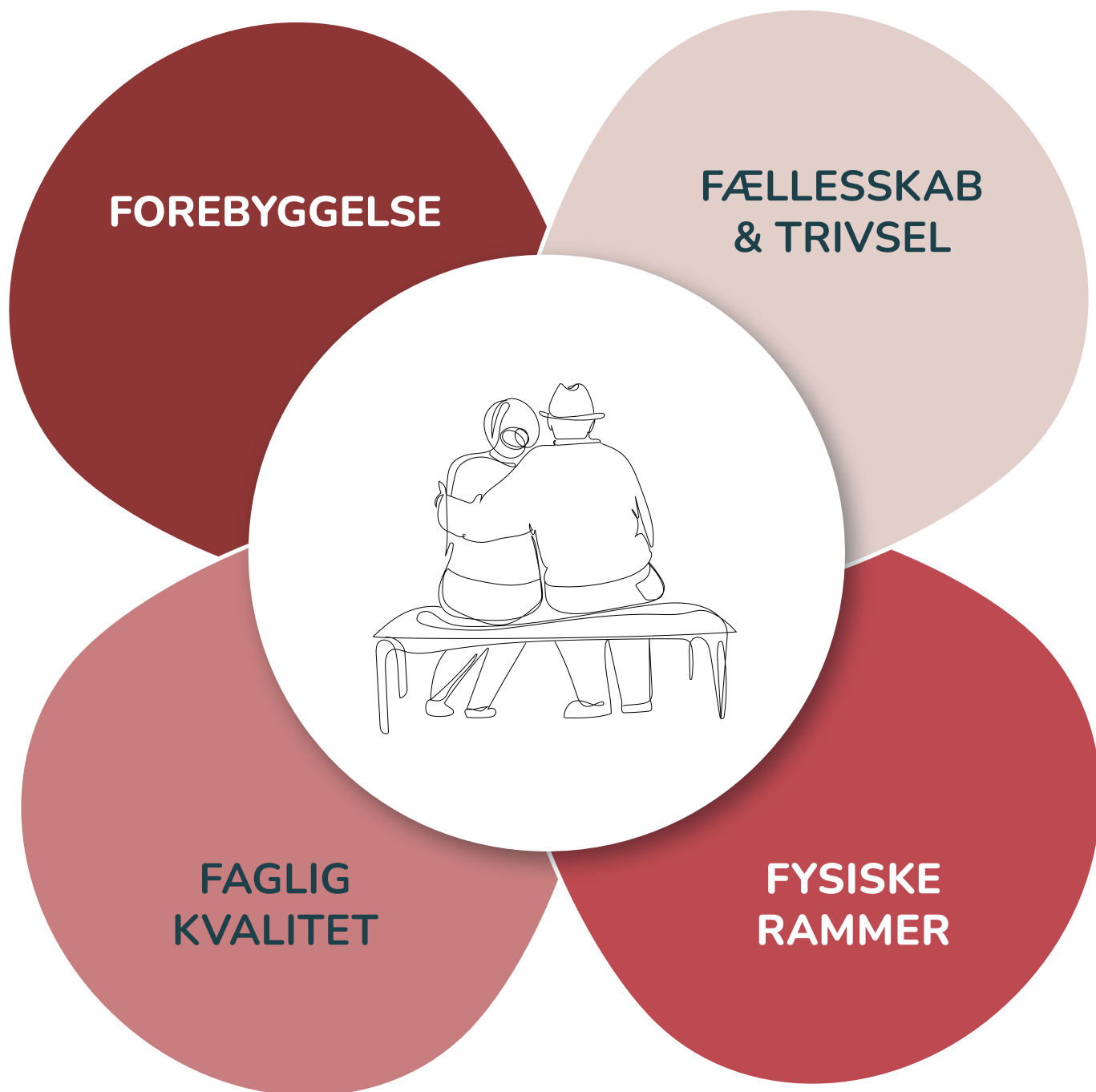
En intern analyse fra 2021 i Odder Kommune viste, at vi på daværende tidspunkt var i kontakt med 211 borgere med en demenssygdom eller symptomer på demens. Heraf var 74 hjemmeboende og 137 i plejebolig. Det svarede til, at 73% af beboerne på kommunens tre plejecentre havde demens eller symptomer på demens. Alzheimerforeningen vurderer, at på landsplan har mellem 65-85% af alle plejehjemsbeboere en demenssygdom.

¹ Kilde: Nationalt Videnscenter for Demens, Om demenssygdomme, <https://videnscenterfordemens.dk/da/om-demenssygdomme> (tilgået 07-11-2022)

² Kilde: Nationalt Videnscenter for Demens, Tal og statistik, <https://videnscenterfordemens.dk/da/tal-og-statistik> (tilgået 07-11-2022)

³ Kilde: Alzheimerforeningens hjemmeside, Fakta om demens, <https://www.alzheimer.dk/viden-om-demens/fakta-om-demens/> (tilgået 07-11-2022)

Visuelt overblik over strategien

Sundhed & Omsorg 2023

87 80 37 00

sundhedogomsorg@odder.dk

